

Keuzehulp voor het beheren van financiën

Handreiking

Deze keuzehulp geeft gemeenten handvaten in de afweging of een inwoner in staat is om zelfstandig de financiën beheren, al dan niet met begeleiding of dat het verstandig is om het beheer van de financiën over te nemen met budgetbeheer of beschermingsbewind.

Deze keuzehulp geeft gemeenten een denkraam. Per gemeente kan de invulling van de keuzehulp verschillen omdat dit sterk afhankelijk is van de visie op de inwoner. De daadwerkelijke keuze die gemaakt moeten worden door de professional zal afhankelijk zijn van de informatie die verzameld is bij de systematische intake en zal altijd maatwerk moeten zijn en afgestemd moeten worden met de inwoner. De individuele situatie van de inwoner is altijd bepalend.

Er zijn uitgangspunten:

- De inwoner krijgt het voordeel van de twijfel. Dus als een inwoner denkt dat zelfregie mogelijk is, dan sluit de professional hier zo veel mogelijk bij aan. De wens en de behoefte van de inwoner staat zo veel mogelijk centraal.
- Er wordt uitgegaan van ondersteuning die zo licht mogelijk is.
- Er wordt aangesloten bij de eigen kracht van de inwoner.

Bij onderstaande punten gaat het om het totaalplaatje en de samenhang tussen de punten. Eén individueel punt alleen geeft nooit de doorslag.

Keuzemogelijkheden zijn:

1. Zelfregie zonder hulp
2. Zelfregie met hulp
3. Budgetbeheer (in diverse vormen)
4. Beschermingsbewind

Vaardigheden (administratie)

Vragen:

- In welke mate heeft de inwoner voldoende vaardigheden om zelf de financiën te beheren?
- Is de inwoner in het verleden in staat geweest om het zelf te doen?
- Heeft de inwoner voldoende lees- reken- en digitale vaardigheden?
- Zou een inwoner het kunnen met wat extra hulp?
- Is er extra hulp aanwezig in het netwerk van de inwoner?

Indicatoren:

- Geordende administratie ja/nee
- Geopende post ja/nee
- In de administratie wordt alles bewaard (bijvoorbeeld ook reclame) ja/nee
- Actieve DigiD ja/nee
- Alle inkomens-verruimende maatregelen zijn aangevraagd ja/nee

Leerbaarheid

Vragen:

- Is er sprake van voldoende leerbaarheid of is de leerbaarheid (tijdelijk) beperkt?
- Wil en kan de inwoner de vaardigheden aanleren?
- Is er sprake van een verstandelijke beperking?
- Wat is het opleidingsniveau van de inwoner?
- Heeft de inwoner op dit moment ruimte (mentaal en in tijd) om te leren?

Indicatoren:

- Veel andere problematiek waardoor aandacht uitgaat naar andere onderwerpen
- Veel stress door andere problematiek of door schuldenproblematiek waardoor leerbaarheid tijdelijk beperkt is
- Periode waarin de inwoner succesvol eigen financiën heeft beheerd

Dreigende situatie

Vragen:

- Zijn er risico's aanwezig op achterstanden of op een dreigende situatie voor ontruiming of afsluiting?
- Is er een herhaalde dreiging op afsluiting of ontruiming?
- Hoe zijn de betaalafspraken om achterstanden in te lopen nagekomen?
- Zijn er gezondheidsrisico's bij een dreigende situatie?
- Zijn er kinderen in het huishouden aanwezig?

Indicatoren:

- Achterstanden in de vaste lasten
- Storingen van de vaste lasten
- Beslaglegging
- Houding van verhuurder tav betaalgedrag van inwoner

Oorzaak schulden

Vragen:

- Hoe zijn de schulden ontstaan?
- Is de oorzaak van de schulden een eenmalig life-event?
- Is de oorzaak van de schulden meer structureel van aard?
- Is er sprak van onderliggende problematiek of een gedragscomponent?
- Is er sprak van verslaving, psychosociale problematiek of beperking?

Indicatoren:

- Er zijn geen nieuwe schulden ontstaan in de afgelopen 2 maanden ja/nee
- De inkomsten en uitgaven zijn in balans ja/nee
- Zicht op eigen bestedingsgedrag
- Bankafschriften en bestedingsgedrag

Inkomen

Vragen:

- In hoeverre is er een stabiel komen en is de inwoner in staat dit zelf op orde te brengen en te houden?
- Kan de inwoner hulp inschakelen?
- Weet de inwoner de weg naar hulpinstanties?
- Hoe betrouwbaar is het netwerk van de inwoner?

Indicatoren:

- Stabiliteit van het inkomen
- Inkomen van het afgelopen jaar

Weerbaarheid en beïnvloedbaarheid

Vragen:

- Is de inwoner is (voldoende) weerbaar tegen beïnvloeding van buitenaf bijvoorbeeld social media, (foute) vrienden etc?
- Is de inwoner is in staat om nee te zeggen tegen of grenzen te stellen aan anderen/kinderen?
- Is de inwoner door een beperking, verslaving of psychische problematiek onvoldoende weerbaar tegen beïnvloeding van buitenaf?
- Is er sprake van (risico op) financieel misbruik?

Indicatoren:

- De inwoner laat overbestedingsgedrag zien
- De inwoner kan verleidingen moeilijk weerstaan
- Anderen hebben toegang tot de bankrekening ja/nee

Motivatie

Vragen:

- Hoe gemotiveerd is de inwoner om zelf de financiën te beheren?
- Hoe gemotiveerd is de inwoner om in budgetbeheer of beschermingsbewind te gaan?
- Hoeveel vertrouwen heeft de inwoner dat het lukt om zelf de financiën te beheren?
- Hoeveel vertrouwen heeft de inwoner dat budgetbeheer of beschermingsbewind de oplossing is?
- Hoeveel mentale ruimte en tijd heeft de inwoner om op dit moment zelf de financiën te beheren?

